

"ยุบ สทศ. สมศ..." สมพงษ์ จิตระดับ ชำแหละนักเรียนสอบตกโอเน็ต "ยกสยาม"

นำเสนอเมื่อ : 11 เม.ย. 2554

เกินกว่าคำว่า “น่าตกใจ” ภายหลังการประกาศผลโอเน็ต หรือวิชาพื้นฐาน เอเน็ต ว่าเด็กไทยสอบตกทั่วประเทศ อีกทั้งวิชาที่สำคัญเป็นพื้นฐานคะแนนยังต่อยต่ำสุดๆ ไทยรัฐออนไลน์ หอบเอาความหวังไปถาม รศ.ดร.สมพงษ์ จิตระดับ ถึงวิกฤติการศึกษาไทยทุกวันนีว้าใคร สิ่งไหน คือจุดอ่อนการศึกษาของประเทศไทย...

เกินกว่าคำว่า “น่าตกใจ” ภายหลังการประกาศผล โอเน็ต หรือวิชาพื้นฐาน เอเน็ต ว่าเด็กไทยสอบตกทั่วประเทศ อีกทั้งวิชาที่สำคัญเป็นพื้นฐานคะแนนยังต่อยต่ำสุดๆ

การออกข้อสอบยากมากเหมือนกับข้อสอบแข่งขันโอลิมปิก บางคำถามต้องตอบตัวเลือกให้ถูกถึง 2 ข้อถึงจะได้ 1 คะแนน ข้อสอบจากที่เคยเป็นปรนัยปีนี้กลายเป็นปรนัย-อัตนัยอย่างละครึ่งๆ แถมยังให้เวลาน้อยนิด

เด็กหลายคนเลือกทำอัตนัยแล้วทั้งปรนัยคะแนนจึงลดลงเลย ประเด็นสำคัญที่โดนพูดถึงคือ การออกข้อสอบโดยอาจารย์สาธิต ซึ่งเป็นแนววิเคราะห์ห้มมาก ดังนั้นเด็กที่ไม่ได้เรียนสาธิตก็สอบตกหมด อาจารย์ไม่สนใจในการสอนเพราะมีว่แต่เอาเวลาไปทำภารกิจส่วนตัวเรื่องเลื่อนวิทยฐานะครู ทำให้คุณภาพการสอนในห้องเรียนไม่มี เด็กส่วนใหญ่ก็หันไปทุ่มเงินเรียนพิเศษ แต่โช้วาเด็กทุกคนจะมีเงิน

“ถ้าให้พูดตรงๆ ถ้าไม่เรียนพิเศษหนูและเพื่อนๆ ก็ไม่ติดหมอบรรอก แต่ถ้ามจริงๆ มันไม่มีเด็กคนไหนอยากเรียนพิเศษถ้าครูในห้องตั้งใจสอนไม่ได้ก็เอาไว้และแนะนำให้เราไปเรียนพิเศษปกติเรียนวันละ 8 ช.ม.ไปเรียนพิเศษถึง 2 ทุ่มกว่าจะกลับบ้าน กินข้าว อาบน้ำ ทำการบ้านเสร็จ ดี 1 อี๊ดๆ ที่ๆ เพื่อรับมือกับข้อสอบที่ออกมายากๆ โรงเรียนก็มีมาตรฐานไม่เท่ากัน เด็กก็รวยจนไม่เท่ากันเงินเรียนพิเศษก็ไม่มีแล้วกระทรวงศึกษา สทศ. (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ) สมศ. (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา) ทำอะไรบางใหม่ ก็เปล่า...?”

เป็นคำพูดที่สะท้อนปัญหาของเหล่านักเรียนได้อย่างดี

ไทยรัฐออนไลน์ หอบเอาความหวังไปถาม รศ.ดร.สมพงษ์ จิตระดับ อาจารย์จากคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงวิกฤติการศึกษาไทยทุกวันนีว้าใคร สิ่งไหน คือจุดอ่อนการศึกษาของประเทศไทย

Q : ในฐานะคนที่คลุกคลีด้านการศึกษา มา
ดูผลประกาศว่าเด็กสอบโอเน็ตตกทั่วประเทศแล้วรู้สึกอย่างไร

A : จริงๆ มันดูกว้างมา 3 ปี ซึ่งเป็นช่วงรอยต่อระหว่างการปฏิรูปรอบแรกกับปฏิรูปรอบนี้ แล้วผลที่ออกมาถามว่าสะท้อนอะไร ผมมองว่ามันคือการวัดผลประเทศเรา นี่คือการสอบเป็นกระบวนการที่สอบแล้วไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์อะไร ประการแรกเลยเด็กจึงไม่ตั้งใจสอบ เพราะคิดว่าสอบไปทำอะไร ถึงสอบตกเขาไม่ได้ให้ความสำคัญ สอบตกก็ไม่เลื่อนชั้น

อีกอย่างบ้านเรามันใช้วิธีการจับฉลากเข้าเรียนแล้ว การสอบมันเยอะเกินไป คืออย่างปีนี้ ตารางสอบโอเน็ตกับแกทแพทห่างกันไม่มาก คนจึงหันไปทุ่มกับแกทแพท เพราะเวลาเข้ามหาวิทยาลัยต้องใช้คะแนนนี้ถึง 50% ขณะที่โอเน็ตใช้เพียง 30% และเป็นข้อสอบที่มีเนื้อหาอยู่ในหลักสูตร ไม่จำเป็นต้องไปเรียนกวดวิชาเพิ่ม เฉพาะที่เรียนในห้องเรียนก็อาจจะทำได้เลย ไม่ค่อยตั้งใจสอบคะแนนโอเน็ตในภาพรวมก็เลยออกมาต่ำ

นอกจากนี้ อีกสิ่งหนึ่งที่ผมมองก็คือว่าปีนี้ข้อสอบเปลี่ยนฉะนั้นเราจะเห็นว่าเด็กที่จะสอบภาษาไทย สังคม ภาษาอังกฤษ 3 ชั่วโมง 3 วิชา มันจะสอบภาษาไทยกับสังคม แล้วภาษาอังกฤษมันจะทิ้ง ทำให้คะแนนภาษาอังกฤษออกมาแบบที่เห็นก็คือตกมากมาย สทศ. เริ่มมีแนวข้อสอบที่หลากหลาย บางคำถามต้องตอบถูกถึง 2 ข้อถึงจะได้ 1 คะแนน ส่วนข้อสอบที่เคยเป็นปรนัยมาปีนี้นับกับปีที่แล้วกลายเป็นปรนัย-อัตนัยอย่างละครึ่งๆ แล้วก็จำกัดเวลา หลายคนจึงเลือกทำอัตนัยก่อนแล้วทิ้งปรนัยคะแนนจึงห่วยอย่างที่เห็น

Q : อาจารย์กำลังบอกว่าข้อสอบแปลกๆ ของ สทศ. (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ) ก็มีส่วนทำให้ผลลัพธ์ออกมาแบบที่คนช็อก คือสอบโอเน็ตตกทั่วประเทศ...?

A : ใช่ เรื่องข้อสอบ ประเด็น กระบวนการสอบ เหล่านี้ก็มีผล แล้วก็อีกอย่างหนึ่งที่ผมคิดว่ามีผลคือกลุ่มคนที่ออกข้อสอบเป็นอาจารย์โรงเรียนสาธิตทั้งหมด อาจารย์จากโรงเรียนอื่นๆ ไม่มีส่วนในการออกข้อสอบนะครับ เพราะฉะนั้นข้อสอบมันจึงยาก (เน้นเสียง) ข้อสอบเป็นลักษณะในเชิงวิเคราะห์มาก ซึ่งเป็นลักษณะเด่นของโรงเรียนสาธิต เด็กสาธิตจึงทำได้ไม่บน แต่เด็กโรงเรียนส่วนใหญ่ทั่วประเทศจะเน้นความรู้ความจำ เน้นเรียนจากหนังสือ ไม่เน้นวิเคราะห์ ข้อสอบที่ออกมาจึงมันขัดแย้งกับตัวเด็ก แล้วตัวผู้ออกข้อสอบนั้นก็ไม่ได้สอนเด็กส่วนใหญ่ของประเทศด้วย อันตรายมากๆ

Q : แล้วอาจารย์ที่ออกข้อสอบเหล่านี้ใครเป็นคนคัดเลือก

A : สทศ. (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ) กำหนดว่าต้องเป็นอาจารย์โรงเรียนสาธิต ฉะนั้นกลุ่มผู้ออกข้อสอบกับเด็กที่สอบนี้ไม่ใช่ครูและนักเรียนโดยตรง อีกปัญหาหนึ่งที่เราเห็นจากการลงภาคสนามของผมมาตลอด ผมลงไปทำเรื่องสภาเด็ก ทำเรื่องเยาวชนมากมาย พวกเขาบอกว่าเด็กๆ กังวลมากกว่าอนาคตข้างหน้า ครูบาอาจารย์จะทิ้งเด็กไม่สอนหนังสือ ไม่ทุ่มเท จำใจจำช้อยเหมือนแต่ก่อน มั่วแต่ไปทำเรื่องสวนตัวกันหมด ดังนั้นสิ่งที่เราเห็นก็คือที่ผ่านมากูรูจะเจริญก้าวหน้าเงินเดือนสูงมาก แต่คุณภาพเด็กกลับตกต่ำ

ฉะนั้นการออกแบบเรื่องทำวิทยฐานะในสมัยรัฐบาลสุรนันทน์ เป็นการหลงทางครั้งใหญ่ของประเทศ ทำให้ครูเนียเอาเวลาส่วนใหญ่ไปทำเรื่องวิทยฐานะกันหมด จึงไม่มีใครใส่ใจคุณภาพเด็ก ผมถามว่าวันนี้เด็กตกกันทั่วประเทศยังไม่มีใครมารับผิดชอบ ไม่มีบทลงโทษ และผลที่เกิดออกมากับ สทศ. (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ) สมศ. (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา)

เวลาที่มันวัดผลเกิดขึ้นมาได้มีการเอาไปใช้ในเรื่องของการพัฒนาคุณภาพเด็ก ต่างคนต่างอยู่ต่างยึดกฎหมาย ยึดสถาบัน ยึดองค์กรตัวเอง "กูมีหน้าที่สอบกูก็สอบ กูมีหน้าที่ออกข้อสอบ เด็กมีงตมมันก็ไปรับผิดชอบกันเอง"

Q : ไม่มีเจ้าภาพรับผิดชอบที่ชัดเจน

A : ใช่ มีแต่ครูจะได้ชี้เพิ่มขึ้น แต่เวลาเด็กตกไม่มีใครมารับผิดชอบอะไรเด็กเลย

Q : หลายฝ่ายตั้งคำถามว่าการออกข้อสอบแปลกๆ แบบนี้เกินหลักสูตรไปไหม

A : จริงๆ มันก็ไม่เกินหลักสูตรหรอก แต่ว่า มันเป็นข้อสอบที่ยากกว่าเด็กปกติ เป็นข้อสอบในเชิงวิเคราะห์ แต่ถามมองข้อสอบดีในเชิงวิเคราะห์ก็แปลว่าคนไทยได้คิดมากขึ้น

Q : แต่ว่าเราไม่ได้สอนเขาแบบนั้น

A : มันก็ไม่ใช่เป็นธรรมชาติ อาจารย์ที่ออกเขาเอามาตรฐานเด็กโรงเรียนสาธิต ให้คิดวิเคราะห์ทุกวันนิพนธ์วิชาการอะไรๆ มันฝึกตลอด พอคุณเอาวิธีวิธีการสอนเด็กกลุ่มหนึ่งมาวัดเด็กกลุ่มหนึ่งมันจึงไม่ยุติธรรม

Q : ทางแก้ไขคือ

A : ดีที่สุดก็คือ ยุบ สทศ. ยุบ สมศ. ไปเถอะรำคาญ คือเมื่อคุณวัดขึ้นมาแล้วมันไม่ใช่ประโยชน์ ถ้าวัดออกมาแล้วเครื่องมือไม่สอดคล้องและมันเชิงงบประมาณมากก็ยุบไปเถอะเสียเงินเปล่าๆ

Q : การเปลี่ยนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการบ่อยมีผลไหม

A : มีครับ มันทำให้ข้าราชการระดับสูงนี้ใส่ใจเรื่องคุณภาพ มันก็มัวแต่ตามนโยบายลมพัด นโยบายไฟไหมฟาง นโยบายของตัวเอง ฉะนั้นจึงไม่ทุ่มเท ก็ไปใส่ใจในตัวนโยบายเฉพาะกิจหรือนโยบายส่วนตัวของรัฐมนตรี คุณภาพเด็กที่ลงไปบริหารกับครูในโรงเรียนมันก็ลดน้อยลง

ความเอาจริงเอาจังก็มันหายไปเยอะ การตรวจราชการ การติดตามเอาใจใส่อะไรพวกนี้ ข้าราชการส่วนกลาง ดังนั้นผมเสนอให้มีการคาบโทษอย่างหนักกับคนที่ทำให้ผิดพลาดแต่ไม่มี ทั้งๆ ที่ผลออกมาเด็กสอบโอเน็ตตกทั่วประเทศมันต้องรับผิดชอบกันทั้งกระทรวง แล้วผลออกมาใครรับผิดชอบ ไม่มีจริงๆแล้วผู้ใหญ่ต้องเป็นคนรับผิดชอบผมเสนอว่าทางออกคือต้องเอาผลการประเมินระดับโรงเรียนไม่ว่า สทศ. สมศ. และนำคะแนนเป็นตัวตั้ง มาจัดกลุ่มกัน กลุ่มนี้ต้องแก้ไขปรับปรุงมาก กลุ่มแก๊ซ กลุ่มปานกลาง กลุ่มดี พอรู้ปัญหาที่ระดมคน สื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์ต่างๆ ลงไปช่วยเหลือเด็กห้องต่างๆ อย่างทั่วถึงและเป็นระบบ

2554 คำถามที่ต้องการคำตอบ เมื่อเด็กสอบโอเน็ตตกทั่วประเทศ...?

1.กระทรวงศึกษาธิการและผู้เกี่ยวข้องรู้ใหม่ว่าสาเหตุหลักที่เด็กสอบโอเน็ต หรือวิชาพื้นฐานตก เพราะวันนี้ในโรงเรียนเน้นทำการบ้านสูง 70-80 % แต่ว่าการสอบจริงในห้องเรียนมีแค่ 20-30 % เท่านั้น คำถามก็คือวันนี้เด็กได้รับการฝึกฝนในการทำข้อสอบมาเพียงพอหรือเปล่า ถ้าไม่พอแล้วทำไมไม่เพิ่มเติม

2.คำถามก็คือ

เมื่ออยากรู้ว่าครูมีคุณภาพใหม่ทำไมไม่เอาครูมาสอบเอ็นทรานซ์เทียบกับเด็กจะได้รู้ไปเลยว่าครูมีความรู้พอที่จะสอนหรือเปล่า ซึ่งมันจะสะท้อนได้ว่า ว่าคุณครูคะแนนต่ำกว่าเด็ก 1.สถาบันผู้สอนต้องล้มเหลวแน่ ๆ

2.วิธีการสอนต้องล้มเหลวแน่ๆ 3.ถ้าเอาครูมาสอบเอ็นทรานซ์แล้วคะแนนไม่ดีมันก็ยืนยันความล้มเหลวแน่ๆ ดังนั้นจะดูว่าอะไรคือราก จุดอ่อนของการศึกษาเมืองไทยที่ล้มเหลวเสมอๆ เรื่องง่ายๆ แบบนี้ผู้มีส่วนรับผิดชอบทำอะไรบางหรือยัง

3.ทำไมนโยบายการศึกษาเรามากจะสนับสนุนให้คนเก่ง เรียนแพทย์

เรียนวิศวะแต่สนับสนุนให้คนไม่มีทางเลือกไปเรียนครู ซึ่งครูทำหน้าที่ผลิตครูก็คืออาจารย์ในสถาบันราชภัฏต่างๆ แล้วคนผลิตก็ไม่ฉลาด คนถูกผลิตก็ไม่ฉลาด ขบวนการผลิตก็ไม่ฉลาด

แล้วกระบวนการจัดการเรียนการสอนก็ไม่ฉลาด ประชากรศึกษาที่มีความรู้ก็รู้จริงหรือเปลาก็ไม่รู้ ผู้มีส่วนรับผิดชอบทำอะไรบางหรือยัง

4.ทำไมไม่กำหนดก่อนว่าข้อสอบจะประเมินอะไรของเด็กที่จะเข้ามาเรียน

เหมือนกับที่สถาบันศึกษาจากต่างประเทศที่มีการทดสอบที่มีประสิทธิภาพนักเรียนเพื่อจะได้รู้ทิศทางความถนัดและความชื่นชอบเพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กให้ถูกต้องและตรงทิศทาง

5.ย้อนหลังกลับไป 15 ปีที่แล้วมีการสอบเอ็นทรานซ์เพียงแค่ครั้งเดียว กล่าวคือสอบได้ก็ได้

สอบไม่ได้ก็ไม่ได้ ก็ดูก็ไม่เหมือนวันนี้ที่ต้องผูกชะตาชีวิตเด็กขึ้นกับครู และระบบแอดมิชชันไฮเกรด+กับการสอบ และคำถามใหญ่สุดท้ายก็คือครูทุ่มเทใช้จิตวิญญาณสอนอย่างเต็มที่ใดแค่ไหน...?

นี่คือคำถามเสียจากที่ไทยรัฐออนไลน์ประมวลมาจากผู้รู้มากมาย

นอกจากต้องการคำตอบแล้ว

ยังต้องการผู้รับผิดชอบเมื่อนาคตของชาติสอบวิชาพื้นฐานตกทั่วประเทศด้วย...?